

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm**Remissvar avseende betänkandet En trygg dricksvattenförsörjning (SOU 2016:32)** Näringsdepartementets ärende nr N2016/03080/DL.

Härnösand Energi & Miljö AB affärsområde Vatten har granskat rubricerad handling daterad 2016-11-24 och lämnar nedanstående synpunkter.

Vi delar uppfattningen att dricksvattnet utgör landets i särklass mest samhällskritiska försörjningssystem. Betänkandet är i huvudsak en gedigen och välgjord beskrivning och analys av nuläget och framtida behov av utveckling och förändringar i en för Sveriges medborgare och kommunala dricksvattenproducenter mycket viktig fråga. De flesta förslagen är bra och väl avvägda och vi vill med detta remissvar passa på att betona vikten av några för oss särskilt viktiga aspekter. Exempelvis tror även vi på ökad samverkan mellan va-huvudmän även om det kanske inte kan innebära ett utökat samarbete i den dagliga driften av anläggningarna då effektiviteten då starkt kan ifrågasättas med hänsyn till avstånd etc.

Vidare så tycker vi det är positivt att skillnader i va-taxa och kommunernas förutsättningar uppmärksammas och vi bedömer det som mycket viktigt att nya eller kompletterande lösningar för finansiering utreds vidare. Kanske kan man landa i ett finansieringssystem med bidrag. Detta för att även kommuner med besvärligare förutsättningar långsiktigt skall kunna tillhandahålla va-tjänster med en hög hälso- och miljömässig kvalitet. Då inte minst med ett tänk där avloppshanteringen inkluderas. Mindre kommuner med avflyttningsproblematik och få kunder per ledningsmeter och reningsanläggning brottas redan idag med ekonomi i förhållande till behovet av underhåll och reinvestering både avseende dricksvatten och avloppsvatten. Varje gång det ställs ökade krav på administration och åtgärder får det tydligare effekter på taxan i avflyttningskommuner än i större kommuner med inflyttning. Det finns redan idag kommuner där taxan är mer än tre gånger så hög som i de billigaste kommunerna. Med dagens finansieringslösning medför generella ökade krav att differensen i taxa mellan kommuner kommer att öka ytterligare. Sannolikt används vatten- och avloppsfaciliteterna på likvärdigt sätt runtom i landet och då kan man fundera över vilken kostnadsbelastning som är rättvis och samhällsekonomiskt hållbar i längden. Stora skillnader i taxa kommer i förlängningen även att skynda på den pågående urbaniseringen. VA-branschen har redan ett "åtgärdsberg" framför sig som en följd av reinvesteringar i anläggningar och ledningar som till stora delar byggdes under 1960- och 1970-talet med statlig finansiering. Många kommuner har som sagt färre invånare idag än då varför kostnaderna och taxeskillnaderna redan med dagens krav blir betydande.

Dricksvattenutredningen anser att dricksvatten utgör landets i särklass viktigaste försörjningssystem. Den har utvärderat den Nationella Vattenkatastrofgruppens (VAKAs) betydelse och föreslagit staten att ta fortsatt centralt ansvar för VAKA och lösa den långsiktiga finansieringen. Vi instämmer och anser att ingen annan instans än ett statligt centralt verk kan samordna och operativt leda en nationell insatsgrupp av det här slaget. Vi tycker därför det är anmärkningsvärt att centrala verk under pågående politisk beredning av utredningens förslag drar in finansieringen och överväger avveckling av VAKA, fullt medvetna om VAKA:s betydelse. Det är inte försvarligt att kortsiktigt upplösa gruppen, dess kompetens och materiel. Det borde vara av intresse för staten att ha en nationell förmåga att hantera dricksvattenkriser. Livsmedelsverket är nationell myndighet för dricksvattenssäkerhet. Vid en större kris behövs förmåga att ge vägledning för kontroll och att kunna föra kunskap vidare från tidigare kriser för att undvika nya. Vi konstaterar att det finns flera liknande stödresurser som staten förfogar över t.ex MSB:s skogsbrandsdepåer och Socialstyrelsens medicinska expertgrupper och beredskapslager. Vi ser därför fram emot att regeringen och staten inom kort rättar till det beslut som fattats samt löser VAKA:s långsiktiga statliga hemvist och finansiering. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kan det inte vara försvarligt att "alla" huvudmän skall ligga på utrustning och kunskaper för att hantera storskaliga dricksvattenkriser själva.

Med vänlig hälsning

HÄRNÖSAND ENERGI & MILJÖ AB som huvudman för Härnösand kommuns
dricksvattenförsörjning
Affärsområde Vatten

Tobias Sjöstrand